

NOTAT

Til: Stortingets Finanskomité
Fra: Sjømat Norge
Dato: 15. oktober 2019.
Sak: Høring om forslaget til statsbudsjett 2020

Havet har gitt oss arbeid i generasjoner. Et blått taktskifte trykker velferden for framtida.

Norges store utfordring de neste tiårene blir å skape nye arbeidsplasser og øke eksportinntektene. Dette er nødvendig for å opprettholde velferdstilbudet. Denne utfordringen vil kreve betydelige omstillinger, men Norge har også et hav av muligheter.

Allerede i dag er det 58 000 arbeidsplasser tilknyttet sjømatnæringen. Næringen er subsidiefri og bidro med over 20 milliarder i ordinære skatter- og avgifter i 2018. Vi mener at norsk sjømatnæring kan dobles fra dagens årlige verdiskaping på 100 milliarder innen 2030 og femdobles innen 2050. Denne økningen kan skje gjennom bærekraftig vekst i havbruksnæringen. Fisket må skje innenfor fastsatte kvoter, og gjøres tilgjengelig for norsk fiskeindustri. Vi kan og bør stå for mye mer av foredlingen av sjømaten selv og vi kan skape en industri av teknologi- og tjenesteselskaper med verden som marked. Vi kan også skape helt nye næringer innen fôr, helse og bioteknologi basert på økt bearbeiding, høsting av nye arter og dyrking av mikro- og makroalger. Det vil gi svært mange flere arbeidsplasser, økt matproduksjon og store skatteinntekter uten bruk av særskatter.

Sjømatnæringen er svært godt posisjonert til å kunne bidra til å løse Norges viktigste utfordringer. En raskt økende global befolkning har behov for sunn og trygg mat produsert på bærekraftig vis med lave CO₂-avtrykk. Samtidig er sjømatproduksjon globalt konkurranseutsatt, og stadig flere land satses på økt sjømatproduksjon. Skal vi lykkes med dette, må det til et blått taktskifte – både i næringen og hos myndighetene. Sjømat Norge er glade for at Regjeringen viderefører og vektlegger havstrategien i statsbudsjettet 2020.

Skal Norge lykkes, er riktig innretning på statsbudsjettet avgjørende. For statsbudsjettet 2020 ønsker Sjømat Norge å legge vekt på følgende.

Grunnrenteskatt på fiskeri- og havbruk

Mandag 4. november legges det frem en NOU om skattlegging av havbruksnæringen. Sjømat Norge vil komme tilbake med utfyllende kommentarer når innholdet i NOUen er kjent. I melding St. 32 (2018-2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet distriktsnæring varsles det reelt også innføring av en form for ressursrentebeskatning på fiskeriene. Sjømat Norge kommer også til å følge opp denne gjennom særskilte møter. Vi ønsker imidlertid å påpeke at vi er negative til innføring av slik særskattlegging på både fiskeri- og havbruksnæringen, og ser at dette både vil svekke næringens konkurransekraft, investeringsevne, og at det vil ha betydning for næringens struktur og tilstedeværelse langs kysten.

Den norske formueskatten på arbeidende kapital må reduseres

I sjømatnæringen er det mange selskaper med aktive norske eiere. Den norske særskatten på arbeidende kapital svekker konkurransekraften og kapitaltilgangen i disse bedriftene. Sjømat Norge er derfor svært skuffet over at regjeringen ikke reduserer denne skatten.

Klimatiltak må ikke svekke konkurransekraften og verdiskapingen i Norge

Sjømat Norge er enig i at fiskeflåten får full CO2 avgift for fiske i nære farvann under forutsetning av at det etableres en god kompensasjonsordning som sikrer at ressursene i havet høstes slik at vi får mest mulig verdiskaping i Norge.

Sjømat er klimavennlig mat. Det er likevel slik at sjømatnæringen er opptatt av å redusere sine klimautslipp. Det må imidlertid gjøres på en slik måte at en samtidig ivaretar sentrale fiskeripolitiske og distriktpolitiske hensyn. Det innebærer blant annet at det må tas hensyn til fiskeindustrien i Norge, og at det legges til rette før lønnsom bearbeiding i Norge. Tiltak som primært er rettet mot fiskeflåten vil kunne ha stor betydning for fiskeindustrien, blant annet med tanke på råstofftilgang. Vi må ikke stille oss slik i Norge at vi ikke kan høste kvalitetsfisk og øke verdiskapingen knyttet til denne i Norge. Ordningen må sørge for at fisken blir ført i land i Norge og skaper forutsigbarhet og vekst for fiskeindustrien. Dette vil kunne bidra til økt verdiskapingen her til lands.

Diskusjonen om innføring av CO2-avgift for fiskeflåten er et særnorsk fenomen som våre naboland i EU ikke skal innføre for sin flåte. For sjømatnæringen er det viktig at miljøavgifter harmoniseres internasjonalt ettersom råvarekonkurransen er global. Innføring av en full CO2-avgift, ensidig i Norge, kan få negative konsekvenser i form av enda mer konsentrerte landinger i en kortere tidsperiode av året, at marginale fiskerier ikke blir utnyttet og økte landinger av norske fangster i utlandet. I tillegg kan det føre til at det blir dyrere for utenlandske båter å bunkre i Norge og at utenlandske landinger i Norge dermed reduseres uten at det bidrar til klimaforbedringer. En reduksjon av råstofftilgangen til norsk fiskeindustri som følge av økte landinger i utlandet vil gå ut over strukturen i fiskeindustrien i Norge, og vil ha klare distriktsmessige konsekvenser i form av færre arbeidsplasser, og mulig fraflytting samt redusert skatteinngang. Sjømat Norge mener derfor at det er helt avgjørende at det innføres en kompensasjonsordning slik at en unngår disse effektene. Vi er derfor fornøyd med at det slås fast at det skal etableres en kompensasjonsordning. Det er avgjørende at kompensasjonsordningen innrettes slik at en får de ønskede effektene og at ordningen får tilstrekkelig varighet.

Styrking av Skattefunnordningen

Sjømat Norge ønsker å understreke viktigheten av Skattefunnordningen og er positiv til at denne styrkes.

Styrking av kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi

Sjømat Norge støtter regjeringens ønske om å skjerpe kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. Seriøse aktører får svekket sin konkurransekraft hvis ikke dette blir slått ned på.

Åpningstider hos tollkontorene og på grensestasjonene

Sjømatnæringen er helt avhengig av internasjonal handel, og Tollvesenet spiller en sentral rolle både når det gjelder utstedelse av eksportdokumenter og ved grensepassering ut av Norge. Åpningstidene både hos tollkontorene og på grensestasjonene bør tilpasses sjømateksportørene sine behov, og vi advarer mot en utvikling med reduserte åpningstider. Det bør også være mulig å utvikle nye digitale løsninger for grensepassering.

Sjømat Norge dekker hele verdikjeden, fra fjord til bord i norsk sjømatnæring. Medlemmene består av 650 bedrifter med over 14 000 ansatte innen fiskeindustri, havbruk, fôrproduksjon, biomarin industri, teknologi og service.

For mer informasjon kontakt

Geir Ove Ystmark, administrerende direktør, tlf. 48 12 71 55, geir.ove.ystmark@sjomatnorge.no

Aina Valland, direktør samfunnskontakt, tlf. 97145777, aina.valland@sjomatnorge.no